

КЛІТИННИЙ СКЛАД КІСТКОВОГО МОЗКУ ЗДОРОВИХ ЩУРІВ

*Приходько О.О., к.мед.н., асистент, Логвинюк Г.О., студентка
СумДУ, кафедри анатомії людини*

Червоний кістковий мозок – центральний орган гемоцитопоезу та імунопоезу, має підвищену чутливість до травмуючої дії різних екопатогенних чинників. Про зміни стану кровотворення вказують дані клітинного складу пунктату червоного кісткового мозку в поєднанні з аналізом мазка периферійної крові. Досліджували особливості забору кісткового мозку та фонові показники мієлограми здорових щурів.

Дослідження проводилося на 5 щурах 6-ти місячного віку, кістковий мозок забирали під загальним знеболюванням з сегмента груднини; тварин виводили з експерименту дотримуючись правил Європейської конвенції про захист хребетних тварин. Мазки кісткового мозку фіксували метанолом, після висихання фарбували за Папенгеймом-Крюковим.

Кістковий мозок із груднини видавлювали пінцетом на предметне скло, готували тонкі мазки. Підрахунок клітинних елементів кісткового мозку здійснювали на 500 клітин на кожному склі, розділяючи їх на відповідні категорії: еритроїдні, мієлоїдні, лімфоїдні, плазматичні і другі типи клітин, отримували середню і перераховували у відсотках. Визначені морфологічні відмінності клітин кісткового мозку щурів. У більшості еозинофілів, юних та паличкоподібних нейтрофілів – кільцевидне ядро, тому що у щурів розвиток гранулоцитів проходить за кільчастим типом. Зернистість нейтрофільних гранулоцитів дуже дрібна, їх ядра більш сегментовані (5 – 8 сегментів). Базофільні гранулоцити великих розмірів, зустрічались поодинокі клітини. Еозинофільні гранули дрібні, округлі, густо заповнюють цитоплазму. Лімфоцити та моноцити, еритроїдні елементи щурів мають типовий вигляд. Відсоткове співвідношення клітин кісткового мозку становить: бластні клітини – 0,2%, мієлобласти – 0,2%, нейтрофільні промієлоцити – 5,2%, нейтрофільні мієлоцити – 7%, нейтрофільні метамієлоцити – 9,5%, паличкоядерні – 13%, сегментоядерні – 42,4%, еозинофіли (всіх генерацій) – 1%, лімфоцити – 2%; моноцити – 1%, еритробласти – 1,3%, плазматичні клітини – 0,5%, еритробласти – 1,2%, пронормоцити – 2,1%, нормоцити базофільні – 0,4%, нормоцити поліхроматофільні – 10%, нормоцити оксифільні – 1,5%, ретикулярні клітини – 1,1%, мієлокаріоцити – 0,4 % .

Таким чином, визначені морфологічні особливості клітин кісткового мозку щурів та фонові показники мієлограми, які будуть використані в подальшому експерименті.